

Trobada del **Grup de Lectura Meteora** a Documenta
Pau Claris, 144, Barcelona

21 de gener de 2019

Patria, Fernando Aramburu (Tusquets, 2016)

A la trobada del Grup de Lectura per parlar de la novel·la *Patria*, de Fernando Aramburu, van assistir-hi una vintena de persones i va ser molt interessant. No tots els assistents s'havien llegit el llibre, però n'havien sentit a parlar i volien saber què n'opinaven la resta de membres del Grup. Alguns fins i tot se'l van comprar el mateix dilluns per poder-lo llegir després.

Va haver-hi una coincidència total per part de tothom a l'hora d'afirmar que el llibre està molt ben escrit, amb molt bon estil, una forma impecable, àgil i molt fàcil de llegir. Moltes pàgines, potser sí, però cal admetre que es llegeixen amb rapidesa.

Alguns dels assistents se l'havien llegit fa uns mesos i van tornar-lo a revisar. Però van coincidir en el fet que no és un llibre que permeti una lectura en diagonal. Cal rellegir-lo sencer.

Va haver-hi debat pel que fa a la imparcialitat o no de l'autor. Alguns assistents van dir que Aramburu es decanta cap al cantó constitucionalista. Deixa en molt mal lloc els afins a ETA i les seves famílies: gent inculta, sense empatia amb ningú, bastant ignorants... Però hi va haver gent que va dir que no havien prioritzat aquesta qüestió a l'hora de llegir-lo. Que no hi buscaven la part política, sinó la narrativa. Perquè és una novel·la, no pas un llibre d'assaig.

Vam coincidir que la novel·la tracta el tema del **patiment** mirat des dels dos bàndols, representats per dues famílies d'un petit poble a la vora de Donostia. Les dues ànimes de sengles famílies són dues dones, Bittori i Miren. Sempre han estat amigues, des de la infantesa. Fins i tot havien pensat de fer-se monges totes dues. Més endavant es van casar amb el Txato i amb Joxian, respectivament.

Joxe Mari, el fill gran de Miren, ingressa a ETA. Al cap del temps, un comando conegut seu assassina a trets el Txato, una persona que tenia un negoci al poble i que sempre havia estat estimat per tots. Sobretot per la família de Miren i Joxian. Però no pot pagar més diners dels que ja paga per l'impost revolucionari i l'acaben executant. Abans, omplen el poble de pintades i els fan la vida impossible. Queden aïllats de tothom.

El llibre explica que Bittori, ja vídua, ha de marxar a Donostia perquè al poble li fan el buit. I Miren pren partit pel seu fill, Joxe Mari, que acaba sent detingut per la policia i tancat a la presó.

Els lectors van elogiar la precisió amb què estan descrits tots els membres de les dues famílies. I com van evolucionant al llarg del llibre. Els fills de Bittori i el Txato, Nerea i Xabier, no poden refer les seves vides perquè arrossegueu dins seu la mort del pare.

Arantxa, la filla de Miren, personatge molt ben descrit i per qui tothom sent empatia, pateix un ictus que la deixa en molt males condicions de mobilitat. Alguns lectors van comentar que sobraven les explicacions tan detallades de la seva malaltia, que es podia considerar violència gratuïta, i no en calia més en un tipus de llibre com aquest.

Va assistir a la tertúlia un senyor de Donostia i va dir que el llibre reflecteix absolutament la realitat del País Basc en aquells temps. Que el llibre és una lliçó contra la intolerància. Que hauríem d'aprendre del que va passar. Que al País Basc tothom ha tingut gent a la família membres d'ETA o molt propers a la banda armada. Que això hauria de servir per no tornar a caure en aquests errors tan greus.

Al final del llibre, a les últimes línies, les dues amigues es troben pel carrer i s'abracen. Un final que sembla ser un missatge de perdó, de possibilitat de reconciliació.

Tothom va coincidir que els dos personatges femenins són molt forts. Dones dures, potents, però que no ens causen gaire simpatia. Els homes tenen un paper bastant trist. No n'hi ha cap que destaquï. Potser l'únic, el Txato, que és l'assassinat.

També es va qüestionar que, malgrat estem en contra de la violència, si fóssim nosaltres la mare o el pare d'un fill que està ficat a ETA, potser actuaríem com la Miren, que ho justifica tot perquè un fill passa per damunt de qualsevol tema.

L'opinió general va ser que va valer la pena haver-lo llegit i que va agradar molt.

•

Pròxima trobada del Grup: dilluns, 18 de febrer de 2019, 19h. Llibreria Documenta.
Obra: *L'Eclipsi*, de Georges Perec (Llibres de l'Avenc)

Us recordem que Llibreria Documenta us fa un **5% de descompte** de les obres que llegim com a participants en el Grup de Lectura (per encàrrecs: 93 317 25 27).

Més informació sobre el Grup de Lectura Meteora: www.editorialmeteora.cat